

OBSAH

POČÁTKY ARCHITEKTURY (Ing. arch. Jaroslava Staňková)	9
Megalitické stavby	9
NĚKTERÉ KULTURNÍ OBLASTI STAROVĚKU	11
Vývoj egyptského stavebního umění v průběhu tří tisíciletí . .	12
Egyptské chrámy	14
Náhrobní stavby	16
Pyramidy	17
Město a obytný dům	20
Architektura Mezopotámie	22
Sumerové — tvůrci klenby	23
Palác a jeho význam	26
Města a domy	28
Architektura Blízkého východu	30
Architektura Fénicie	30
Architektura Persie	31
Perský palác — vrchol perské architektury	32
Architektura dalších kulturních oblastí	33
Architektura Indie	34
Indický chrám	34
Architektura Číny	36
Čínská zeď	38
Architektura Japonska	38
Architektura Ameriky	39
Opět pyramidy	40
KULTURA EGEJSKÉ OBLASTI.	41
Krétská kultura	42
Mykénská kultura	43
ŘECKO	47
Stavební materiál a konstrukce	48
Řádová architektura	50
Řád dórský, ionský a korintský	51
Město	55
Obytný dům	58
Městské kolonie	58
Řecký chrám	59
Chrámový okrsek	61
Údobí vývoje řecké architektury	62
Vrchol řecké umělecké tvorby	62
Řecké výboje	63

ETRUSKÁ ARCHITEKTURA	64
Etruská města a chrámy	64
Etruské náhrobky	66
ŘÍM	68
Římská architektura	68
Nové konstrukce a tvary	70
Římské stavební umění	71
Římské zdivo	75
Římské inženýrské stavby	75
Římská města	76
Stavební druhy	79
Římský chrám	85
NOVÉ POŽADAVKY NA ARCHITEKTONICKOU TVORBU	87
Křesťanská antika	87
Starokřesťanská basilika	87
Byzantská architektura	90
Architektura východních Slovanů, zejména Ruska	93
Islámská architektura	95
Mešita	96
PŘEDROMÁNSKÁ ARCHITEKTURA	100
Tvorba merovejská, karolinská a otonská	100
Klášter jako kulturní středisko	100
Nejstarší stavby a sídla na dnešním území ČSSR	103
Velkomoravská říše	103
Začátky českého státu	104
ROMÁNSKÁ ARCHITEKTURA	107
Vznik románské architektonické tvorby	107
Stavební materiály	110
Románská klenba	111
Vývoj chrámové dispozice	112
Nově utvářený chrámový prostor	115
Hmotová skladba románského kostela	116
Stavební typy románské architektury	117
Románský hrad	118
Vývoj městských sídlišť	119
Praha románská	119
Raná tvorba románská v českých zemích	123
Stavební umění ve 12. století	125
Románská architektura na Slovensku	127
GOTICKÁ ARCHITEKTURA	128
Nový výtvarný názor	128
Zrod gotické umělecké tvorby	128
Gotické stavební umění	130
Žebrová klenba	130
Typy kleneb	132
Opěrný systém	134

Katedrály, nejvyspělejší typ gotické architektury	135
Hrad	139
Gotická města	140
Měštanský dům	141
Gotická architektura v Evropě	142
Raně gotická architektura v českých zemích	144
Česká vrcholně gotická tvorba	145
Česká pozdní gotika	146
Gotika na Slovensku	149
ARCHITEKTURA RENESANCE	151
Nový výtvarný názor	151
Renesanční stavitelství	152
Klenba	154
Město doby renesanční	155
Ideální město	156
Renesanční Itálie	157
Raná italská renesance	159
Vrcholná renesance	163
Pozdní renesance	165
Renesance v Evropě	168
Renesance v českých zemích	171
Slovensko	174
ARCHITEKTURA BAROKA	176
Podmínky vzniku barokní architektury	176
Dva směry ve vývoji baroka	176
Barokní stavitelství	176
Barokní město	177
Zrod barokní tvorby v Itálii	179
Dynamické baroko	181
Baroko klasicisující	185
České země v době barokní	186
Raný barok	187
Vrcholný barok	188
Pozdní období barokní v Čechách	193
České barokní město a krajina	194
Baroko na Slovensku	194
Rokoko	196
PROMĚNY ARCHITEKTURY V 19. STOLETÍ (doc. Ing. arch. Josef Pechar, CSc.)	197
Nové tendence v architektuře na počátku 19. století	197
Vývojová centra klasicismu a romantismu	200
Klasicistní architektura ve Francii, Anglii, Německu a Rusku	200
Klasicismus v ostatních evropských zemích a v Americe	214
Klasicismus v české architektuře a na Slovensku	215
Romantismus v architektuře 19. století	221
Romantismus v české architektuře a na Slovensku	224
Počátky železných konstrukcí	227
Novorenesanční architektura a historismus v druhé polovině 19. století	229
Proměny měst v druhé polovině 19. století	235

Česká novorenesanční architektura	237
Eklektismus v Evropské architektuře	239
Teorie architektury v 19. století	242
PRAMENY MODERNÍ ARCHITEKTURY 20. STOLETÍ	244
Zrod moderní architektury	244
Arts and Crafts	247
L'art nouveau	250
Secese a Jugendstil	254
Secese v české architektuře	257
Chicagská škola	259
Počátky železového betonu	261
NOVÉ SMĚRY V ARCHITEKTUŘE NA POČÁTKU 20. STOLETÍ	263
Individualistická moderna	263
Česká individualistická moderna	266
Rozvoj novodobých konstrukcí	267
Nové umělecké směry v evropské architektuře	272
Kubismus a dekorativismus v české architektuře	275
Romantismus v holandské architektuře	278
Německý architektonický expresionismus	278
ARCHITEKTONICKÉ AVANTGARDY MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI	282
Programové základy meziválečné architektury	282
Purismus	282
De Stijl	285
Bauhaus	287
Sovětský konstruktivismus	291
Funkcionalismus v evropské architektuře	294
Meziválečná architektura v Československu	303
MEZINÁRODNÍ STYL	310
Zrod mezinárodního stylu a jeho další vývoj v Evropě	310
Meziválečná architektura v Anglii	314
Nástup moderní architektury ve skandinávských zemích	314
Rozvoj moderní architektury ve Spojených státech	317
SOUDOBA SVĚTOVÁ ARCHITEKTURA	321
Vývojové tendence architektury po druhé světové válce	321
Vývojová centra soudobé architektury	326
Symptomy slohové reformy v soudobé architektonické tvorbě	334
Retrospektivy a utopie soudobé architektury	339
ZÁVĚR	349
SLOVNÍK POUŽITÝCH ARCHITEKTONICKÝCH VÝRAZŮ	350
LITERATURA	356